

Opschrift

Vergadering van 17 oktober 2023

Nummer: 2023_MV_00523

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Yüksel Kalaz: Fel omstreden gemeenschapsdienst in Gent?

Raadslid(-leden):

Yüksel Kalaz - PVDA

Bevoegd: Bram Van Braeckvelt

Betrokken: Rudy Coddens

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

Op 1 januari 2023 voerde de Vlaamse regering, na vele debatten, de verplichte gemeenschapsdienst in.

Hierdoor kunnen lokale besturen mensen die langer dan twee jaar werkzoekend zijn, inschakelen om bijvoorbeeld diensten te laten uitvoeren die voordien door stadspersoneel en/of DBSE werden uitgevoerd. De werkzoekenden behouden op die manier hun werkloosheidsuitkering en krijgen een minimaal extraatje voor het werk dat ze zullen doen. Voor zij die deze gemeenschapsdienst weigeren, bestaat het risico om de werkloosheidsuitkering te verliezen.

Lokale besturen hadden tot 15 juli de tijd om in te tekenen, om aanspraak te maken op subsidies hiervoor. Verschillende gemeenten kozen ervoor om te werken met deze omstreden vorm van activering. Ook Gent is ingegaan op dit aanbod, dat besliste het vast bureau op de zitting van 6 april 2023.

Vraag:

- Het vast bureau besliste op de zitting van 6 april 2023 om in te tekenen. Waarom werd dit niet gecommuniceerd naar de gemeenteraadsleden? Waarom werd dit punt m.a.w. niet geagendeerd op de bevoegde commissie en gemeenteraad?

- Vlaanderen laat de keuze aan de steden en gemeenten om - al dan niet - in te stappen in het verhaal van de (verplichte) gemeenschapsdienst. Het stadsbestuur maakte de keuze om in te tekenen. Welke politieke visie zit achter deze keuze?

- Werden de vakbonden betrokken bij deze beslissing? Zo ja, wat zijn hun adviezen? Indien neen, met welke reden werden ze niet betrokken?

- Wat is het verschil met de bestaande initiatieven uit het arbeidspact en Gent, stad in werking?

Antwoord

Allereerst wil ik graag iets algemeen zeggen over de gemeenschapsdienst. Vind ik dat de Vlaamse regering veel tijd verloren heeft in de discussie over het al dan niet invoeren van gemeenschapsdienst? Ja!

Laat het duidelijk zijn jobs die binnen 50 jaar nog zullen bestaan, werkbaar werk (want er zijn meer langdurig zieken dan werkzoekenden) en meer middelen voor inclusieve werkvloeren ... dat zijn de debatten die ik graag wil voeren en waarvan ik hoop dat ze ook op bovenlokaal niveau zich over buigen.

Maar wat stellen we vast? Men verpakt een bestaande concept in een nieuw omhulsel en noemt het een nieuw idee. Want werkplekieren is niet nieuw. Ook niet in Gent. In alle eerlijkheid: het verbaast me dan ook niet dat de Sociaal Economische Raad van Vlaanderen, waar sociale partners hun advies geven, dit ook stelt. Maar concreet: Men heeft iets dat al bestaat, ook in Gent, een nieuwe term opgeplakt en daar dan wel centen voor gevonden om tegenaan te gooien.

Er zijn nu al veel werkzoekenden/stagiairs aan de slag in verschillende statuten: tijdelijke werkervaring, duaal leren, arbeidszorg ... We zien gemeenschapsdienst als één van de werkervaringsmogelijkheden. Zeer duidelijk afgebakend. De uitrol zit in het GLOW-traject (Groeien en Leren op de werkvloer). VDAB heeft de tender GLOW uitbesteed aan partners. Voor de regio Gent-Eeklo is dit aan Randstad-Risesmart en voor de regio Gent-Deinze aan Groep Intro.

Enkel die organisaties bepalen welke werkzoekende gemeenschapsdienst zal uitvoeren. Het is dus niet aan het lokale bestuur om werkzoekenden aan te trekken om gemeenschapsdienst te vervullen. De begeleidingsorganisatie is verantwoordelijk voor een kwaliteitsvol werk- en leertraject van de werkzoekende. De doelstelling is dat werkzoekenden dankzij hun werkervaring aansluiting vinden bij een duurzame job. VDAB doet de kwaliteitsbewaking over die trajecten. De lokale besturen, vzw's of scholen kunnen zich enkel als interessante/kwaliteitsvolle werkvloer kandidaat stellen. Gemeenschapsdienst is dus een specifieke vorm van de Werkervaringsstage (WES). Het gaat bovendien over een heel specifieke doelgroep, want we spreken van gemeenschapsdienst als het gaat om een WES die aan drie voorwaarden voldoet.

- een uitkeringsgerechtigde werkzoekende die langer dan 2 jaar werkzoekend is
- de prestaties bedragen minimum 32 uur per maand (2 halve dagen per week) en maximum 64 uur per maand (2 volledige dagen per week).
- wordt uitgevoerd bij een lokaal bestuur, vzw of onderwijsinstelling.

Ook als er niet aan deze voorwaarden voldaan wordt, zijn we bereid om de werkvloeren binnen Stad en OCMW open te stellen voor de werkzoekende die er gebaat mee is.

Om te concluderen: aangezien wat nu als gemeenschapsdienst bestempeld wordt in Gent al bestond, hebben we beslist om dit verder te zetten. Concreet is er vergoeding vanuit Vlaanderen voor een opleiding van 13 mentoren voor 39 leerwerkplaatsen. Dat is de inzet vanuit DBSE, en valt dus onder de bevoegdheid van Schepen Coddens. Hiervoor is er een

vergoeding vanuit Vlaanderen voorzien. Het zou raar zijn die niet te aanvaarden, want we hebben er al ervaring in.

Op de tweede vraag kan ik heel formeel antwoorden: op de Gemeenteraad (GR) en Raad van Maatschappelijk Welzijn (RMW) van december 2022 is een delegatie aan het college en vast bureau goedgekeurd waardoor overeenkomsten over inkomende subsidies van bovenlokale overheden niet langer aan de GR en of RMW moeten worden voorgelegd. De Dienst Bestuursondersteuning zorgt voor een structurele rapportage op vaste momenten. Deze werkwijze werd gevolgd bij de goedkeuring om in te tekenen op de oproep gemeenschapsdienst.

Er was bovendien ook al een schriftelijke vraag van collega Van Bossuyt begin dit jaar waar we toen ook al heel transparant hebben aangegeven dat we hebben vastgesteld dat men aan de slag gaat met werkpleklers en dit dus oude wijn in nieuwe zakken is en we dit dus ook in Gent gingen verder zetten. Er was ook eerder geen vraag vanuit de Gemeenteraad rond onze aanpak van werkpleklers.

Zoals ik zei, dit is een Vlaamse beslissing waar ik heb gezien dat er adviezen over ingewonnen zijn. Ook binnen het Arbeidspact zijn er niet eerder vragen gekomen over werkpleklers. Ook bij andere vormen van werkpleklers of stages zijn vakbonden geen betrokken partij. Gezien het gaat om (voor de stad) kosteloze stages die als doel hebben om werkzoekenden te versterken via werkervaring.

In de beslissing van het college werd duidelijk geformuleerd dat de inzet van de gemeenschapsdienst niet te koste mag gaan van reguliere jobs. Dat was ook de nadrukkelijke vraag van het ACOD in een brief gericht aan de lokale besturen. We focussen dus niet op openstaande jobs invullen, maar wel op werkervaringmogelijkheden. Er is ervoor gekozen om voornamelijk binnen het Dienstenbedrijf Sociale Economie werkplekken in het kader van de gemeenschapsdienst ter beschikking te stellen. Zij is vertrouwd met het werken met de doelgroep. De leerwerkplekbegeleiders zijn o.a. geselecteerd op hun coachingvaardigheden, wat een meerwaarde is in de begeleiding van de deelnemers gemeenschapsdienst.

Bovendien kan er in het dienstenbedrijf een uitgebreid en gevarieerd aanbod van leerwerkplekken ter beschikking gesteld worden. We willen hierbij garanderen dat er competentieversterkend gewerkt wordt en mensen er door deze maatregelen ook op vooruit gaan richting verdere doorstroom.

Zowel het Arbeidspact als Gent, Stad in Werking (GSIW) zijn samenwerkingen tussen uiteenlopende partners, die zich richten op de arbeidsmarkt van de toekomst. Dat is fundamenteel. De initiatieven die binnen beide samenwerkingen worden genomen zijn innovatieve en resultaatgerichte acties. Binnen een vooropgezet kader, dat het samenwerkingsverband uittekent, krijgen organisaties de ruimte om innovatieve projecten uit te denken en op te zetten, met als startpunt de specifiek Gentse context.

Gemeenschapsdienst daarentegen is een heel specifieke Vlaamse werkervaringsmaatregel. De contouren van de maatregel liggen helemaal vast. Enkel erkende GLOW-partners zijn gemachtigd ermee aan de slag te gaan. Openbare besturen kunnen enkel ervoor zorgen dat er kwaliteitsvolle werkvloeren ter beschikking gesteld worden.

We hebben eerder met de outreachende werking van Jobteam gepioneerd, nu wordt dat in heel Vlaanderen uitgerold. We sloten een Arbeidspact, later werd dat in andere steden

ook overgenomen. We zijn van start gegaan met North Sea Port Talent om ook in havengebied de arbeidsmarkt perspectief te blijven bieden.

Ook op deze dag van verzet tegen armoede staan we hier extra bij stil dat het tempo van de weg naar werk voor sommige mensen anders ligt. Context, randvoorwaarden, mentaal welzijn, familiaal welzijn zijn allemaal zaken die meespelen in hoe snel een persoon kan gaan op weg naar werk. We hebben hier vanuit Gent zeker begrip voor, en net daarom zijn zo'n zaken als werkplekieren in het leven geroepen. Ik kies ervoor om daar energie te steken in plaats van energie te verliezen in symbolische discussies. Is werkervaring belangrijk, ja! Is de gemeenschapsdienst het enige antwoord, neen! Maar we namen die cheques aan om werkbaar werk voor alle Gentenaars te realiseren. Dat is mijn ambitie en laat ons daar vooral voor blijven gaan.

Dit is een belangrijk debat, waarvan ik mag hopen dat Vlaanderen ook ernstig evalueert. En nu, collega Kalaz, doen wij verder met onze ambitie voor meer duurzame jobs voor meer Gentenaars.
